

Huzurevi Sakinlerinin Huzurevi Bahçelerinden Duydukları Çevresel Memnuniyet Düzeyleri; Doğu Karadeniz Bölgesi Örneği

Emine TARAKÇI EREN¹, Tuğba DÜZENLİ^{1*}, Mustafa VAR²

¹ Karadeniz Technical University, Faculty of Forestry, DepLandscape Architecture, 61080, TRABZON

² Yıldız Technical University, Faculty of Architecture, City Regional and Planning, 34349, İSTANBUL

Öz

Yaşlı kişilerin, huzurlu bir çevrede yaşantılarını devam ettirmesi fiziksel ve ruhsal açıdan iyi olmalarına bağlıdır. Yaşadıkları kurum ve bahçesinden memnuniyetlerinin artması, yalnızlıklarının azalması, aidiyet duygularının gelişmesi, sosyal ilişki ve günlük aktivite düzeylerinin yükselmesi için huzurevi bahçeleri tasarımlarının başarılı ve yeterli olması gerekmektedir. Bu nedenle çalışmada, huzurevi bahçelerinden duyulan memnuniyet düzeyinin peyzaj elemanları ve fiziksel çevre özellikleri ile ilişkisi araştırılmıştır. Çalışmada, huzurevi bahçelerinde kurum sakinlerinin çevresel memnuniyet düzeylerini belirlemek amacıyla; üç aşamalı bir araştırma yöntemi geliştirilmiştir. 1. ve 2. aşamasında çalışma alanı ve örneklem seçilmiştir. Buna göre Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki huzurevlerinden, 7 tanesi belirlenmiştir. Belirlenen bu yedi huzurevi sakinleri arasında tabakalı ve rastlantısal örnekleme ile 130 katılımcı seçilmiştir. 3. aşamada ise, huzurevi sakinlerinin kurum bahçelerinden duydukları memnuniyet düzeyi belirlenmeye çalışılmıştır. Her bir huzurevi bahçesinin fiziksel özelliklerine bağlı olarak, çevresel memnuniyet düzeyleri de farklılık göstermiştir. Çalışmanın sonucunda huzurevi sakinlerinin değerlendirmelerine bağlı olarak; çevresel memnuniyet düzeyini etkileyen fiziksel özellikler; konumsal özellikler, erişilebilirlik özellikleri ve tasarım özellikleri tespit edilmiştir. Bunların içerisinde çevresel memnuniyet düzeyine en çok etki eden fiziksel özellik ise erişilebilirlik özelliği çıkmıştır. Huzurevlerinin ulaşım farklarından dolayı; erişilebilirlik özelliğinden duyulan memnuniyet düzeyleri de farklılık göstermiştir

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık sorunları, peyzaj tasarımı, kullanıcı memnuniyeti.

Environmental Satisfaction Levels Of Elder People From Nursing Homes: Example Of Eastern Black Sea Region

Abstract

The aim of the study is to investigate the design and landscape elements of open green spaces, the improvement of daily life and the increase in the satisfaction of the old people, the satisfaction of their institutions and gardens, the increase of their loneliness, the development of their social relations and the increase in their daily activities. In the study, in order to determine the environmental satisfaction levels of nursing homes; 3stage research method has been developed. In the first and second stage, the study area and sample selection were made. 7 nursing homes were selected from the nursing homes in the Eastern Black Sea Region. 130 participants were selected by stratified and random sampling. In the third stage, the level of satisfaction of nursing home residents in was tried to be determined. It is determined that the level of environmental satisfaction of each nursing home environment in their homes depends on the physical characteristics. Environmental satisfaction levels and environmental preference levels will increase if these expectations of nursing home residents are met when the institutional gardens are designed. As a result, depending on the evaluation of the residents of the nursing home; physical characteristics affecting the level of environmental satisfaction. Among them, physical property which has the most effect on environmental satisfaction level has accessibility feature. In addition, since the accessibility characteristics of each nursing home differed, it was determined that the satisfaction levels of the institutions' accessibility characteristics differed.

Keywords: Elderly problems, landscape design, user satisfaction.

*Sorumlu Yazar (Corresponding Author):

Tuğba Düzenli (Doç.Dr.); Karadeniz Technical University, Faculty of Forestry, Landscape Architecture, 61080, TRABZON, Turkey. Tel: +90 (462) 377 40 53, E-mail: tugbaduzenli@gmail.com, ORCID:0000-0001-6957-3921

Geliş (Received) : 04.02.2019
Kabul (Accepted) : 08.04.2019
Basım (Published) : 15.08.2019

1. Giriş

Tüm dünyada ve ülkemizde yaşlı nüfusta gözlenen artış sosyal refahın ve yaşlıya sunulan hizmetlerin artması gerekliliğini ortaya koymuştur. Kentleşme olgusu; geniş ailenin çekirdek aileye dönüşmesine, kırsal bölgelerden kentsel bölgelere göçe, kadının çalışma hayatına girmesine, geleneksel kültür ve değerlerdeki değişimlere ve sonuç olarak yaşlının aile içindeki eski rolünü yitirmesine neden olmuştur. Yaş saygınlık sağlayan bir öge olmaktan çıkmıştır. Kuşaklar arasındaki farklılıklar nedeniyle de normal şartlarda ailelerin üstlenmesi gereken yaşlılara bakım görevini, toplum üstlenmiştir. Çözüm olarak bireylerin yaşam standartlarını korumayı ve yükseltmeyi amaçlayan hizmetlerin tümünü içeren huzurevleri (ya da bakım-rehabilitasyon merkezleri ve yaşlı hizmet merkezlerinin) açılmasına ihtiyaç duyulmuştur (URL-1).

Yaşlılar üzerine yapılan çalışmaların çoğunun sosyoloji, psikoloji, sosyal hizmetler, ev ekonomisi, geriatri, halk sağlığı, hemşirelik vb. alanlarda olduğu tespit edilmiştir. Mekânsal açıdan yaşlıların beklentilerini araştıran çalışmalar da genellikle mimari ya da iç mimari alanındadır (Sarı ve Sağsöz, 2011). Peyzaj mimarlığı açısından bu konuya ilişkin araştırmaların çok fazla olmadığı görülmüştür (Eren 2016; Eren vd, 2017; Eren vd, 2018). Açık veya yeşil alanın mekânsal nitelik-niceliklerinin insanlar üzerindeki olumlu ya da olumsuz etkileri pek çok çalışmaya konu olmuştur (Düzenli ve Alpak, 2017). Ancak huzurevlerinin açık mekân ve çevrelerinin yaşlıların sosyal, psikolojik ve fiziksel ihtiyaçlarına bağlı olarak yeterli olup olmadığı konusunda araştırmalar eksiktir. Huzurevi bahçelerinin kullanıcılar üzerindeki etkisi, beklentilerini karşılamakta yeterli olup olmadıkları, kuruluş amaçlarına ne kadar hizmet ettiklerine yönelik kapsamlı çalışmaların yapılmadığı görülmüştür. Bu açıdan bu konudaki eksikliklerden hareketle bu makalede Doğu Karadeniz Bölgesi'nde bulunan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı huzurevlerinin peyzaj elemanları ve tasarımları yerinde incelenmiştir. Tamamıyla yaşlılara özgü mekânlar olan huzurevleri ve açık mekânları, çalışma alanı olarak belirlenmiştir.

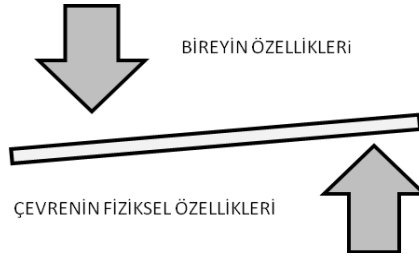
“Türk yaşlısının yaşamını zorlaştıran nedenlerden biri de yaşlılığın koşullarına uygun bir çevrede yaşamaması ve yaşlıları dikkate alan bir yeşil alan düzenlemesinin bulunmamasıdır. Türkiye'deki binaların birçoğu, yaşlıları ve engellileri dikkate alarak inşa edilmemiştir. Sokaklar, caddeler, meydanlar, parklar ve diğer açık ve yeşil alanlar da aynı şekildedir. Yaşlıların bedensel ve sosyal ihtiyaçları göz önünde bulundurularak tasarlanan binaların çevresi, onların günlük ihtiyaçlarını rahatça karşılamalarına yardımcı ve destek olmalıdır. Kendilerini sosyal yaşamdan soyutlayan binalarda ve çevrelerde yaşayan yaşlılara, sokaklarda pek rastlanamamasının nedenlerinden biri de budur”(Tufan, 2003).

1.1.Yaşlılık Döneminde Çevresel Memnuniyet

Peyzaj ile ilgili memnuniyet ve değerlendirme, çevrenin fiziksel özellikleri ile bireysel tepkileri içeren nesne-özne etkileşiminde gerçekleşen bir olgudur (Pikora vd., 2003; Tekel ve Özalp, 2016; Kutay vd., 2016). Bir başka deyişle çevre ve açık mekanların bir takım ölçütleri ne oranda karşıladığının sorgulanmasıdır. Bu ölçütler ise birey ve çevreye ait olmak üzere ikiye ayrılır. Bireye ait olanlar sosyo-demografik özellikler ile zihinsel (algısal ve bilişsel süreçleri) süreçlerdir. Çevreye ait olanlar ise fiziksel, biçimsel/estetik ve işlevsel/fonksiyonel ölçütlerdir. Çevresel memnuniyet, bireyin zihinsel özellikleri ile çevrenin ölçülebilir fiziksel özelliklerini değerlendirmesidir. Bireyin çevresini değerlendirmesiyle çevresinden duyduğu memnuniyeti ölçmek mümkün olmaktadır (Bonnes ve Bonaiuto, 1995; Ibem vd., 2013). Memnuniyet düzeyi, mevcut fiziksel ve sosyal koşullardan bireyin zihinsel süreçleri arasındaki uyumdan etkilenmektedir (Canter, 2000; Preiser ve Vischer, 2005; Amerigo ve Aragones, 1997; Manzo ve Perkins, 2006; Evans vd., 2002; Schaefer-McDaniel vd, 2010; Schootman vd., 2007; Spokane vd., 2007; Adriaanse, 2007; Bonaiuto vd., 1999; Galster ve Hesser, 1981; Handal vd., 1981; Austin vd., 2002; Coley vd., 1997). Bu bağlamda bu araştırmada huzurevi bahçelerinden duyulan memnuniyet düzeylerinin belirlenmesine yönelik bir model geliştirilmiştir. Bu modelde çevresel memnuniyeti etkileyen faktörler şunlardır:

- Bireyin demografik ve zihinsel özellikleri
- Çevrenin fiziksel özellikleri (Evans vd., 2002; Spokane vd., 2007; Handal vd., 1981; Wright ve Kloos, 2016) (Şekil 1)

Bu çalışma kapsamında çevresel memnuniyeti etkileyen iki önemli faktör olarak belirlenen çevre ve birey; birbirinden soyutlanamamıştır. Bunun nedeni, bireyin fiziksel çevresiyle karşılıklı olarak sürekli ilişki içinde olmasıdır. Bireyin özellikleri, etkinlikleri, ihtiyaçları, beklentileri, davranışları ve (algılama+biliş) zihinsel süreçleri çevreyle sürekli bir ilişki içindedir.

Şekil 1. Çevresel memnuniyet düzeyinin belirlenmesi ile ilgili geliştirilen çatki

Bu çalışmada; yaşlı kişilerin, huzurlu bir çevrede yaşantılarını devam ettirmesi fiziksel ve ruhsal açıdan iyi olmaları, yaşadıkları kurum ve bahçesinden memnuniyetlerinin artması, yalnızlıklarının azalması, aidiyet duygularının artması, sosyal ilişkilerinin geliştirilmesi ve günlük aktivitelerinin artmasına katkı sağlaması açısından huzurevi bahçelerinin, açık yeşil alanların tasarımları ve peyzaj elemanları araştırılmıştır.

Bir huzurevi verdiği barınma, bakım ve sağlık hizmeti ile etkin olduğu kadar, iyi tasarlanmış bahçesi ile de, kullanıcı ve bulunduğu kentsel çevre için etkin olabilmektedir. Huzurevi bahçeleri uygun peyzaj tasarımları ile kullanıcılarının gereksinimini karşılayan dış mekânlar olarak değerlendirilmelidirler. Çalışmanın da amacı huzurevi bahçelerinin peyzaj tasarımlarını değerlendirerek, kullanıcı memnuniyet düzeylerini ortaya koymaktır.

2. Materyal ve Metot

Bu çalışmanın ana materyalini; huzurevi bahçelerinin peyzaj tasarımları değerlendirilerek, mevcut durumlarının belirlenmesi aynı zamanda huzurevi sakinlerinin bu koşullardan duydukları çevresel memnuniyet düzeylerinin saptanması amacıyla Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yer alan 7 huzurevi bahçesi oluşturmaktadır (Tablo 1). Huzurevi bahçelerinin çevresel özellikleri ve huzurevi sakinlerine uygulanan çevresel memnuniyeti ölçmek için kullanılan anket formu ise çalışmanın yardımcı materyalini oluşturmaktadır. Bu araştırmanın, aşağıda belirtilen aşamaları kapsamı planlanmıştır.

- Birinci aşama, çalışma alanı seçimi
- İkinci aşama, örneklem seçimi
- Üçüncü aşama, çevresel memnuniyet düzeyinin belirlenmesi

Aşamaların detayları bundan sonraki kısımda açıklanmıştır.

2.1. Aşama 1- Çalışma Alanının Seçilmesi Ve Tanımlanması

Bu çalışmanın Doğu Karadeniz Bölgesi'nde bulunan huzurevlerinde yapılması hedeflenmiştir. Seçilen huzurevlerinin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPK), Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne bağlı olması şartı aranmıştır. Bunun nedeni ilgili bakanlığın en yetkili mercii olması ve en fazla sayıda huzurevini ve dolayısıyla da en fazla kullanıcı sayısını bünyesinde barındırmasıdır. Ayrıca hizmet özelliği açısından huzurevi olması şartı da aranmıştır (Tablo 1).

Tablo 1. Araştırma kapsamında ele alınan huzurevleri.

Kod	İli	Huzurevi adı	Mevcut	Normal bakım	Özel bakım
1	Artvin	Artvin Naime-Ismail Yılmaz Huzurevi	32	21	11
2	Artvin	Artvin Murgul Huzurevi	40	28	12
3	Giresun	Giresun Huzurevi Yaşlı Bakım Ve R.M.	72	44	27
4	Ordu	Ordu Ahmet Cemal Mağden Huzurevi	157	135	22
5	Rize	Fındıklı Huzurevi Yaşlı Bakım ve R.M.	52	22	30
6	Trabzon	Trabzon Huzurevi Yaşlı Bakım Ve R.M.	170	23	147
7	Trabzon	Trabzon Köşk Huzurevi	73	67	6
Toplam			596	340	256

2.2. Aşama 2- Örneklem Seçimi

Makale çalışması kapsamında kullanılan örnekleme yöntemi rastlantısal ve tabakalı örnekleme yöntemidir. Tabakalı örneklemin belirlenmesinde cinsiyet faktörü baz alınmıştır. Örneklem büyüklüğünü saptamada aşağıdaki formül (Baş, 2006) kullanılarak toplam örneklem büyüklüğü hesaplanmıştır.

N: Toplam huzurevi kapasitesi 596 (20 Eylül 2017 tarihli kurumların kendilerinden elde edilen verilerden).
 Z: Güvenirlilik düzeyi (%99 güvenirlilik=2,58)
 P: Olayın gerçekleşme olasılığı (0,5)
 Q: Olayın gerçekleşmeme olasılığı (1-0,5=0,5)
 D: Kabul edilen hata payı (%10 hata payı =0,1)
 n: Örneklem sayısı

$$n = \frac{Z^2 \times N \times P \times Q}{(N-1) \times D^2 + Z^2 \times P \times Q}$$

$$n = \frac{2,58^2 \times 596 \times 0,5}{(596-1) \times 0,1^2 + 2,58^2 \times 0,5 \times 0,5} = 130$$

Huzurevi bazında örneklem büyüklüğü, yine 20 Eylül 2017 tarihli kurumların kendilerinden elde edilen verilerden huzurevi kapasiteleri baz alınarak (Tablo 2), aşağıda belirtilen formül ile belirlenmiştir.

N: Toplam huzurevi kapasitesi (596)
 n: örneklem sayısı (130)
 N il: İldeki toplam huzurevi kapasitesi
 n il: ildeki örneklem sayısı

$$n \text{ il} = \frac{n \times N \text{ il}}{N}$$

Üçüncü aşamada kullanılacak anket tekniği için denek sayısı her il için yukarıdaki formülle hesaplanmıştır. Bu anket sağlıklı yaşlılarla yapılmış, akıl ve ruh sağlığı problemi olan, bağımlı, demansı yüksek, iletişim sorunu olan, işitme sorunu olan ve ankete katılmak istemeyen yaşlılar elimine edilmiştir.

Tablo 2. İllere Göre (Örneklem Büyüklüğü)

İL	KAPASİTE	N	(Z=%99, D=%10)
Artvin	72	15	
Giresun	72	15	
Ordu	157	35	
Rize	52	12	
Trabzon	243	53	
Toplam Huzurevi:7	596	130	

2.3. Aşama 3- Çevresel Memnuniyet Düzeyinin Belirlenmesi

Bu aşama iki adımda gerçekleştirilmiştir. Birinci adımda, huzurevi ve bahçelerine ait fiziksel özellikler araştırmacı tarafından yerinde gözlem çalışmaları yapılarak şema, fotoğraf ve tablolar aracılığıyla ortaya koyulmuştur. İkinci adımda tespit edilen bu özelliklerden huzurevi sakinlerinin duydukları memnuniyet düzeyleri anket tekniği kullanılarak tespit edilmiştir. Huzurevi bahçelerinin fiziksel özelliklerinin yeterlilikleri, karşılanması ya da karşılanmaması durumunda farklı çevresel memnuniyet düzeyleri ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla hangi fiziksel özelliklerin, mekânlarda memnuniyet düzeylerini etkilediğini belirlemek amacıyla anket yöntemi kullanılmıştır. Çevresel memnuniyet düzeylerinin belirlenmesinde etkili olan bahçelerin mevcut fiziksel özellikleri literatür taraması, arazi gözlemleri ve kurum ziyaretleri ile saptanmış çevrelerine ilişkin duydukları memnuniyet düzeylerini belirlemeyi amaçlayan ifadelerde likert tutum skalası ile sorgulanmıştır. Anket çalışması yüz yüze anket tekniği kullanılarak; huzurevine ait bahçe, oda, toplantı salonu ve çay odası gibi

bölgelerde gerçekleştirilmiştir.

3. Bulgular ve Tartışma

3.1. Aşama 1 e İlişkin Bulgular

Huzurevi bahçelerinde incelemeler yapılmış, mevcut duruma ilişkin bulgular elde edilmiştir. Huzurevi bahçelerine ait peyzaj projeleri kurumlardan elde edilememiştir. Bu nedenle çıkarılan plan şemaları, yerleşim planları yerinde gözlem çalışmaları yapılarak çizilmiştir. Yakın komşuluk ilişkileri, bahçelerdeki mekânsal bileşenler (yapısal ve bitkisel) belirlenmiştir.

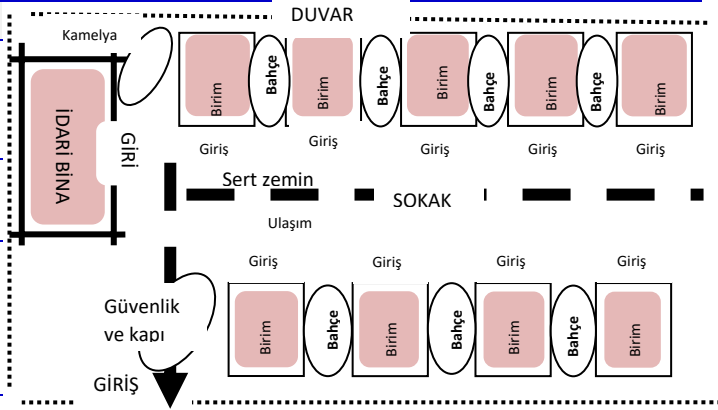
Huzurevlerine ilişkin yapılan yerinde incelemeler sonucundaki değerlendirmeler tablolara aktarılmıştır. Buna göre, huzurevlerine ilişkin bilgiler; Artvin Naime İsmail Yılmaz Huzurevi Tablo 3, Artvin Murgul Huzurevi Tablo 4, Giresun Huzurevine Tablo 5, Ordu Ahmet Cemal Mağden Huzurevi Tablo 6, Rize Fındıklı Huzurevi Tablo 7, Trabzon Çamlık Huzurevi Tablo 8, Trabzon Köşk Huzurevi Tablo 9'da anlatılmıştır.

Tablo 3. Artvin Naime İsmail Yılmaz Huzurevi Özellikleri (Eren, 2018)

HUZUREVİ KODU	1
HUZUREVİ ADI	NAİME-İSMAİL YILMAZ HUZUREVİ
KURUM BİLGİLERİ (URL 3)	
İL	ARTVİN
İLÇE	ŞAŞAT
HİZMET ÖZELLİĞİ	HUZUREVİ
FAALİYETE GEÇME YILI	2014
KAPASİTESİ	52
MEVCUT KAPASİTE	Kadın 9 Erkek 23 TOPLAM 32
DOLULUK ORANI	% 61
HUZUREVİ YERLEŞİM BİLGİLERİ	
KURUMUN YERLEŞİM ÖZELLİĞİ	KIRSAL
ULAŞIMI	Huzurevi servisi
KOMŞULUK GRUBU	Konut Yol Yeşil alan Mera
KENT MERKEZE UZAKLIĞI	73 km
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIĞI	5 km
AÇIK MEKÂN BİLGİLERİ	
TOPLAM BAHÇE BÜYÜKLÜĞÜ	Toplam 4700 metrekare 1700 metrekare alan inşaat alanı 3000 metrekare açık alan
SİRKÜLASYON ELEMANLARI	Yol, Merdiven , Rampa
ORTAK KULLANIM ALANLARI ve DONATILAR	Giriş, Kameriye , Bank
DONATI VE YAPISAL PEYZAJ ELEMANLARI	Kameriye, bank, aydınlatma, Çöp kovaları, zemin kaplaması, yaya yolu, sokak, duvar
BİTKİSEL PEYZAJ ELEMANLARI	<i>Pinus sp.</i> , <i>Juglans regia L.</i>

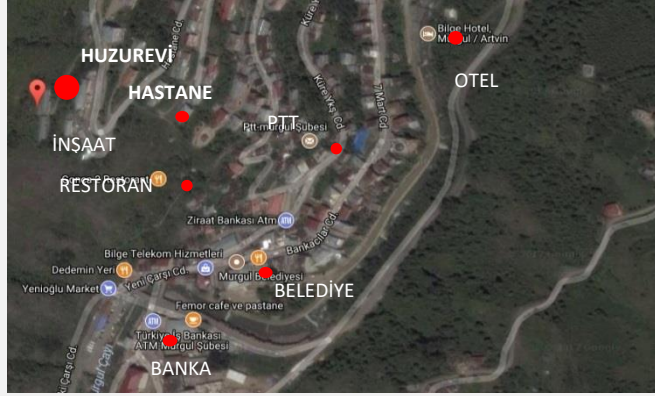

URL 2

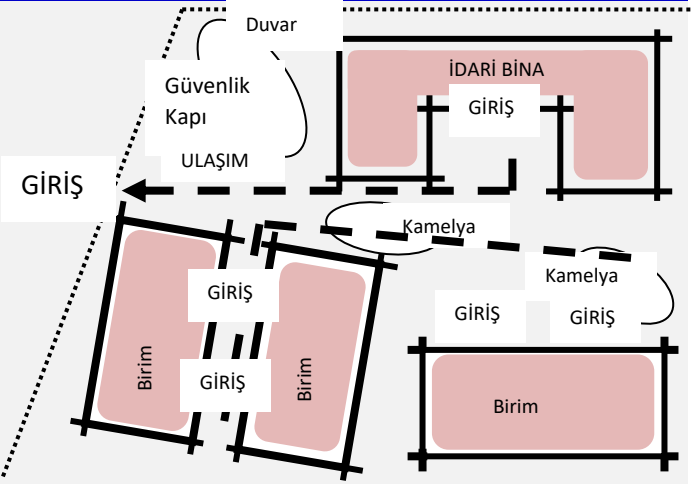

Tablo 4. Artvin Murgul Huzurevi Özellikleri (Eren, 2018)

HUZUREVİ KODU	2	
HUZUREVİ ADI	ARTVİN MURGUL HUZUREVİ	
KURUM BİLGİLERİ (URL 3)		
İL	ARTVİN	
İLÇE	MURGUL	
HİZMET ÖZELLİĞİ	HUZUREVİ	
FAALİYETE GEÇME YILI	2015	
KAPASİTESİ	48	
MEVCUT KAPASİTE	Kadın	8
	Erkek	32
	TOPLAM	40
DOLULUK ORANI	% 83	
HUZUREVİ YERLEŞİM BİLGİLERİ		
KURUMUN YERLEŞİM KONUMU	Kırsal	
ULAŞIMI	Huzurevi servisi	
KOMŞULUK GRUBU	İNŞAAT SAHASI HASTANE YEŞİL ALAN	
KENT MERKEZİNE UZAKLIĞI	48 km	
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIĞI	4 km	
AÇIK MEKÂN BİLGİLERİ		
TOPLAM BAHÇE METREKARESİ	13.400 metrekare Kapalı alan 1000 metrekare	
SİRKÜLASYON ELEMANLARI	Yol, rampa, merdiven	
ORTAK KULLANIM ALANLARI	Giriş, Kamekiye, bank	
DONATI VE YAPISAL PEYZAJ ELEMANLARI	Çöp kutusu, bank, sert zemin kaplamaları, aydınlatma, duvar	
BİTKİSEL PEYZAJ ELEMANLARI	<i>Juniperus pfitzeriana</i> , <i>Robinia pseudoacacia</i> 'Umbraculifera', <i>Prunus ceracifera</i> 'Atropurpurea' Rehd., <i>Thujo occidentalis</i> , <i>Pinus</i> sp., <i>Picea pungens</i> , <i>Picea pungens</i> 'glauca', <i>Betula litwinowii</i> Doluch., <i>Acer platanoides</i> L.	

URL 2

Tablo 5. Giresun Huzurevi Özellikleri (Eren, 2018)

HUZUREVİ KODU	3	
HUZUREVİ ADI	Giresun Huzurevi	
KURUM BİLGİLERİ (URL 3)		
İL	Giresun	
İLÇE	Merkez	
HİZMET ÖZELLİĞİ	Huzurevi	
FAALİYETE GEÇME YILI	2015	
KAPASİTESİ	76	
MEVCUT KAPASİTE	Kadın	29
	Erkek	41
	TOPLAM	72
DOLULUK ORANI	% 94	

URL 2

HUZUREVİ YERLEŞİM BİLGİLERİ		
KURUMUN YERLEŞİM KONUMU	Kırsal	
ULAŞIMI	Huzurevi Servisi	
KOMŞULUK GRUBU	Konut Yeşil Alan Okul Cami	
KENT MERKEZİNE UZAKLIĞI	9,6 km	
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIĞI	9,6km	

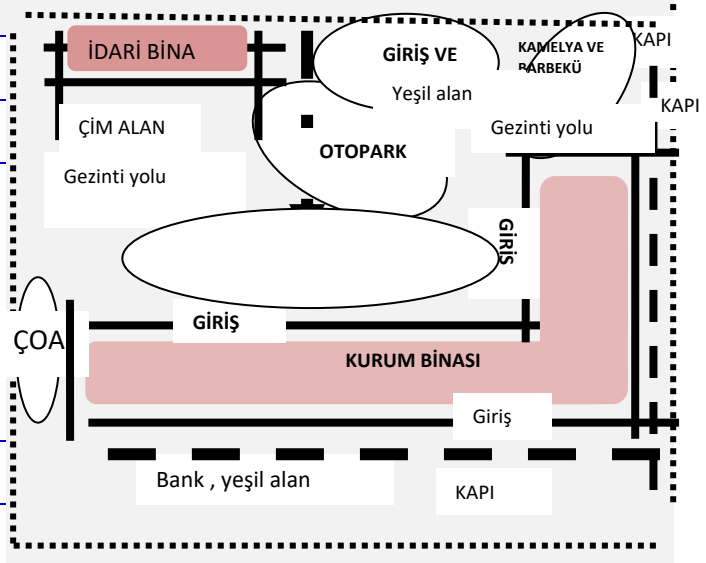
AÇIK MEKÂN BİLGİLERİ		
TOPLAM BAHÇE	9000m ² toplam alan	
METREKARESİ	2000m ² kapalı alan	
SİRKÜLASYON ELEMANLARI	Araç yolu, sert zeminler, gezinti yolu, merdiven ve rampa	
ORTAK KULLANIM ALANLARI ve DONATILAR	Kameriye, bank, sert zeminler	
DONATI VE YAPISAL PEYZAJ ELEMANLARI	Kameriye, oturma birimleri, oturma grubu, aydınlatma, Çöp kovaları, zemin kaplaması, Taşıt yolu, duvar	
BİTKİSEL PEYZAJ ELEMANLARI	<i>Picea orientalis</i> L., <i>Cedrus libani</i> A. Rich., <i>Tilia platyphyllos</i> Scop., <i>Aesculus hippocastanum</i> L., <i>Corylus avellana</i> C. Koch., <i>Rosa</i> sp., <i>Picea pungens</i> 'Glauca', <i>Prunus ceracifera</i> 'Atropurpurea' Rehd., <i>Citrus limon</i> L., <i>Citrus sinensis</i> L., <i>Juniperus</i> L., <i>Nerium oleander</i> L., <i>Lonicera hamamelis</i>	

Tablo 6. Ordu Ahmet Cemal Mağden Huzurevi Özellikleri (Eren, 2018)

HUZUREVİ KODU 4	
HUZUREVİ ADI ORDU AHMET CEMAL MAĞDEN HUZUREVİ	
KURUM BİLGİLERİ (URL 3)	
İL	ORDU
İLÇE	Merkez
HİZMET ÖZELLİĞİ	HUZUREVİ
FAALİYETE GEÇME Y.	1992
KAPASİTESİ	165
MEVCUT KAPASİTE	Kadın 41 Erkek 116 Toplam 157
DOLULUK ORANI	%95
HUZUREVİ YERLEŞİM BİLGİLERİ	
KUR. YER. KONUMU	Kentsel
ULAŞIMI	Huzurevi Servisi Toplu Taşıma Hattı
KOMŞULUK GRUBU	Konut Grubu Cami Çocuk Yuvası Sosyal Hizmetler Binası Okul Plaj Park Deniz
KENT MER. UZAKLIĞI	2.1km
İLÇE MER. UZAKLIĞI	2.1 km
AÇIK MEKÂN BİLGİLERİ	
TOPLAM BAHÇE	Toplam 14.400m ²
METREKARESİ	Kapalı Mekan 6000 m ²
SİR. ELEMENLARI	Merdiven, yol, gezinti yolu
O.K.A	Giriş, teras, Kameriye, bank
DONATILARI	
DONATI VE YAPISAL PEYZAJ ELEMENLARI	Giriş-güvenlik ünitesi, Kameriye, barbekü alanı, oturma birimleri, oturma grubu, aydınlatma, Çöp kovaları, zemin kaplaması, Taşıt yolu, duvar
BİTKİSEL PEYZAJ ELEMENLARI	<i>Tilia plathyplos</i> Scop., <i>Aesculus hippocastanum</i> L., <i>Spirea bumalda</i> , <i>Ficus carica</i> L., <i>Picea pungens</i> 'Glauca', <i>Rosa</i> sp., <i>Platycladus orientalis</i> , <i>Morus</i> L., <i>Platanus orientalis</i> L., <i>Nerium oleander</i> L., <i>Campsis radicans</i> , <i>Cotoneaster frigida</i> 'Cornubia', <i>Magnolia grandiflora</i> L., <i>Cryptomeri japonica</i> 'Elegans', <i>Malus</i> Mill., <i>Cydonia</i> L., <i>Pyrus</i> L., <i>Prunus</i> L., <i>Citrus</i> L., <i>Abies nordmanniana</i> Lk., <i>Cercis siliquastrum</i> L., <i>Vitis vinifera</i> L., <i>Agave americana</i> L., <i>Trachycarpus fortuneii</i> , <i>Yucca filamentosa</i> L., <i>Prunus ceracifera</i> 'Atropurpurea Rehd.', <i>Acer negundo</i> L. 'Flamingo', <i>Cupressus arizonica</i> , <i>Cupressus serpervirens</i> L. var., <i>Pyramidalis</i> , <i>Cedrus libani</i> A. Rich., <i>Eriobotrya japonica</i> L., <i>Laurocerasus officinalis</i> Roem., <i>Eounymus japonica</i> L. 'variegata', <i>Eounymus japonica</i> L. 'Aureus', <i>Pittosporum tobira</i> , <i>Catalpa bignonioides</i> Walt., <i>Betula pendula</i> Roth., <i>Picea orientalis</i> L., <i>Liquidamber stracifolia</i> L., <i>Chamaecyparis lawsoniana</i> 'elwoodi', <i>Chamaecyparis psifera</i> , <i>Hydrangea microphylla</i> L., <i>Wisteria sinensis</i> .

URL 2

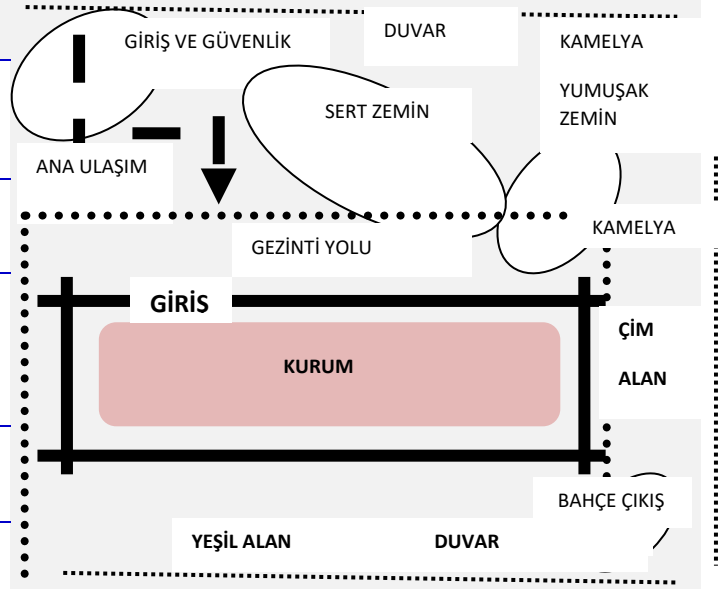

Tablo 7. Rize Fındıklı Huzurevi Özellikleri (Eren, 2018)

HUZUREVİ KODU	5
HUZUREVİ ADI	Rize Fındıklı Huzurevi
KURUM BİLGİLERİ (URL 3)	
İL	Rize
İLÇE	Fındıklı
HİZMET ÖZELLİĞİ	Huzurevi
FAALİYETE GEÇME YILI	2012
KAPASİTESİ	55
MEVCUT KAPASİTE	Kadın 26 Erkek 29 Toplam 55
DOLULUK ORANI	%100
HUZUREVİ YERLEŞİM BİLGİLERİ	
KURUMUN YERLEŞİM KONUMU	KIRSAL
ULAŞIMI	Huzurevi Servisi
KOMŞULUK GRUBU	Konut Tarım arazisi Dere Turistik tesis
KENT MERKEZİNE UZAKLIĞI	62 km
İLÇE MERKEZİNE UZAKLIĞI	8km
AÇIK MEKÂN BİLGİLERİ	
TOPLAM BAHÇE METREKARESİ	Toplam 6000m ² Açık alan 2000 m ²
SİRKÜLASYON ELEMANLARI	Araç yolu, sert zeminler, gezinti yolu, merdiven ve rampa
ORTAK KULLANIM ALANLARI	Kameriye, bank, sert zeminler
DONATI VE PEYZAJ ELEMANLARI	Giriş, güvenlik ünitesi, Kameriye, oturma birimleri, oturma grubu, aydınlatma, Çöp kovaları, sert zemin-yumuşak zemin, Taşıt yolu, kümes, duvar
BİTKİSEL PEYZAJ ELEMANLARI	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop., <i>Rosa</i> sp., <i>Abies nordmanniana</i> Lk., <i>Picea abies</i> L., <i>Picea orientalis</i> , <i>Platycladus orientalis</i> L., <i>Thujo occidentalis</i> L., <i>Hibiscus syriacus</i> L., <i>Magnolia grandiflora</i> L., <i>Rhododendron azelea</i> , <i>Liquidambar straciflua</i> L.

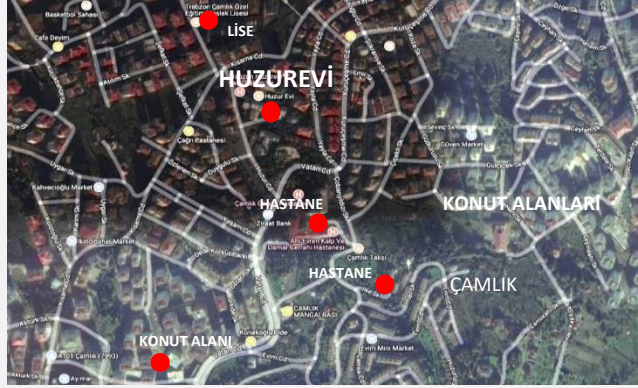

URL 2

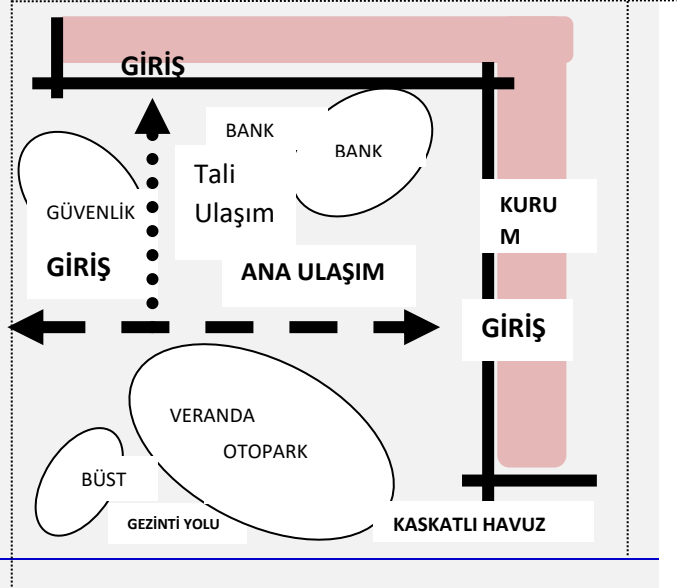

Tablo 8. Trabzon Çamlık Huzurevinin Özellikleri (Eren, 2018)

HUZUREVİ KODU	6
HUZUREVİ ADI	TRABZON ÇAMLIK HUZUREVİ
KURUM BİLGİLERİ (URL 3)	
İL	TRABZON
İLÇE	MERKEZ
HİZMET ÖZELLİĞİ	YBRM
FAALİYETE GEÇME YILI	1985
KAPASİTESİ	170
MEVCUT KAPASİTE	Kadın 86 Erkek 84 TOPLAM 170
DOLULUK ORANI	%100
HUZUREVİ YERLEŞİM BİLGİLERİ	
KURUMUN YERLEŞİM KONUMU	Kentsel
ULAŞIMI	Huzurevi servisi Toplu taşıma
KOMŞULUK GRUBU	Eğitim kurumu Resmi kurum Çocuk esirgeme kurumu Sosyal Hizmetler Hastane Cami Konut grubu
KENT M. UZAKLIĞI	4,3 km
İLÇE M. UZAKLIĞI	4,3 km
AÇIK MEKÂN BİLGİLERİ	
TOPLAM BAHÇE METREKARESİ	8500m ² çoğunluğu kapalı mekan
SİR. ELEMANLARI	Araç yolu, sert zeminler, gezinti yolu, merdiven ve rampa
O. K. A., DONATI	Gezinti yolları, oturma bankları
DONATI VE YAPISAL PEYZAJ ELEMANLARI	Giriş Ünitesi, Güvenlik Birimi, Yaya Girişi ve Kapısı, Araç Girişi ve Kapısı, Zemin Kaplamaları, Otopark, Merdiven, Rampa, Kaskatlı Süs Havuzu, Bahçe Duvarı, Aydınlatma, Oturma Birimi, Büst
BİTKİSEL PEYZAJ ELEMANLARI	<i>Magnolia soulangeana</i> , <i>Rosa</i> sp., <i>Pyracantha coccinea</i> , <i>Pyracantha lalendei</i> , <i>Citrus limon</i> L., <i>Citrus nobilis</i> L., <i>Citrus sinensis</i> L., <i>Washingtonia robusta</i> , <i>Trachycarpus fortunei</i> , <i>Sequoia sempervirens</i> D. Don Endl., <i>Buxus sempervirens</i> L. 'Rotundifolia', <i>Nerium oleander</i> L., <i>Euonymus fortunei</i> Turcz. 'Sunspot', <i>Lonicera caprifolium</i> L., <i>Cryptomeria japonica</i> D. Don., <i>Spiraea x vanhouttei</i> , <i>Pinus pinea</i> L., <i>Pinus pinaster</i> Ait., <i>Platycladus orientalis</i> L., <i>Hydreangea macrophylla</i> L., <i>Morus alba</i> L., <i>Lauraceracus officinalis</i> Roem., <i>Cotoneaster franchetti</i> , <i>Cotoneaster horizontalis</i> , <i>Cedrus deodora</i> L., <i>Cedrus libani</i> A. Rich., <i>Ficus carica</i> L., <i>Picea orientalis</i> , <i>Coryllus avellana</i> L., <i>Eriobotrya japonica</i> L., <i>Vitis vinifera</i> L., <i>Hedera helix</i> L.

URL 2

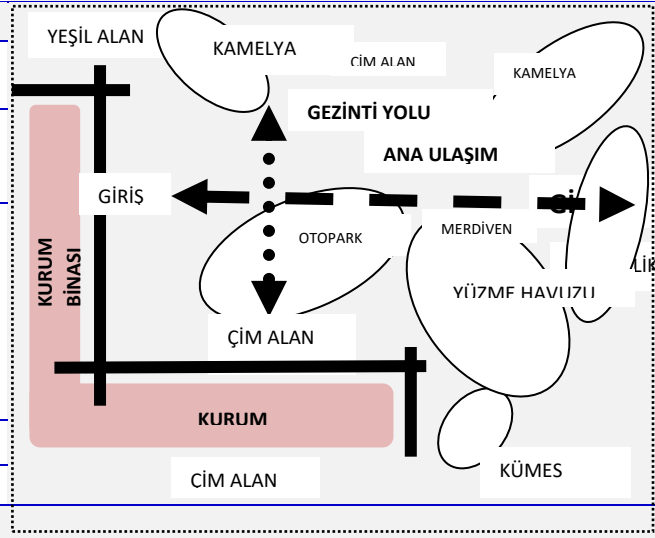

Tablo 9. Trabzon Köşk Huzurevinin Özellikleri (Eren, 2018)

HUZUREVİ KODU	7
HUZUREVİ ADI	Trabzon Köşk Huzurevi
KURUM BİLGİLERİ (URL 3)	
İL	Trabzon
İLÇE	Merkez
HİZMET ÖZELLİĞİ	HUZUREVİ
FAALİYETE GEÇME YILI	2012
KAPASİTESİ	73
MEVCUT KAPASİTE	Kadın 20 Erkek 53 Toplam 73
DOLULUK ORANI	% 100
HUZUREVİ YERLEŞİM BİLGİLERİ	
KURUMUN Y.KONUMU	Kentsel
ULAŞIMI	Huzurevi Servisi Toplu Taşıma Hattı
KOMŞULUK GRUBU	Konut Grubu Mezarlık Cami Eğitim Kurumu Turistik Mekân Vali Konutu
KENT M. UZAKLIĞI	5,1 km
İLÇE M. UZAKLIĞI	5,1 km
AÇIK MEKÂN BİLGİLERİ	
TOPLAM BAHÇE METREKARESİ	Toplam 5500 metrekare alan Açık alan 1.100m ²
S. ELEMANLARI	Araç yolu, sert zeminler, gezinti yolu, merdiven ve rampa
O.K.A. DONATILARI	Kameriye, yüzme havuzu, gezinti yolları, oturma bankları
DONATI VE YAPISAL PEYZAJ ELEMENLARI	Giriş Ünitesi, Güvenlik Birimi, Yaya Girişi ve Kapısı, Araç Girişi ve Kapısı, Zemin Kaplamaları, Otopark, Merdiven, Rampa, Parapet, Yüzme Havuzu, Kameriye, Bahçe Duvarı, Aydınlatma, Oturma Birimi, Oturma Grubu, Plastik Obje, Kümes
BİTKİSEL PEYZAJ ELEMENLARI	<i>Washingtonia robusta</i> , <i>Trachycarpus fortunei</i> , <i>Cupressus macrocarpa</i> 'Goldcrest', <i>Laurus nobilis</i> L., <i>Picea pungens</i> 'Glauca', <i>Picea pungens</i> , <i>Picea orientalis</i> , <i>Pinus pinea</i> L., <i>Pinus pinaster</i> Ait., <i>Citrus limon</i> L., <i>Citrus nobilis</i> L., <i>Citrus sinensis</i> L., <i>Thujo occidentalis</i> L. 'Smarragd', <i>Cercis siliguastrum</i> L., <i>Araucaria heterophylla</i> , <i>Rosa</i> sp., <i>Vitis vinifera</i> L., <i>Hedera helix</i> L.,

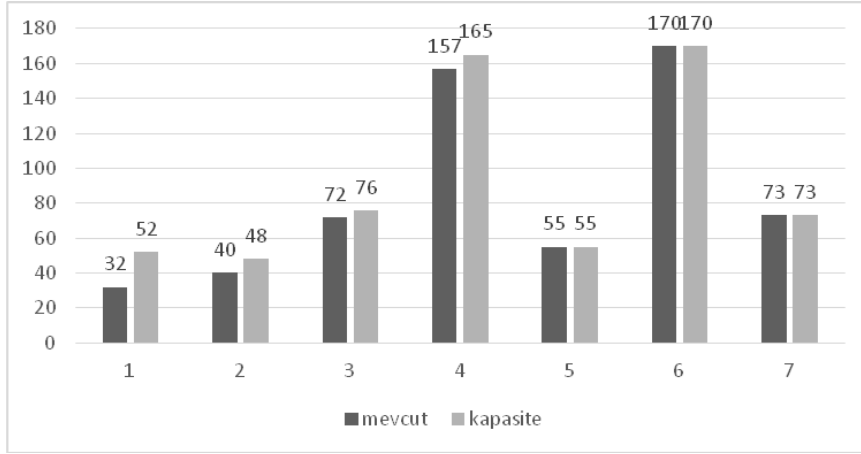

URL 2

3.2. Huzurevlerine İlişkin Genel Değerlendirme Sonuçları

Huzurevinin konumu, biçimlenişi, komşuluk grubu özellikleri, şehir merkezine yakınlığı, barındırdığı mekânlar ve bunların nitelikleri gibi ölçülebilir özellikleri fiziksel boyutunu oluşturmaktadır. Bu kapsamda, çalışmanın yürütüldüğü huzurevlerine ilişkin özellikler bir önceki bölümde belirlenerek tablolar halinde sunulmuştur. Toplam kapasitesi en fazla olan huzurevi 170 kişi ile Trabzon Çamlık Huzurevi, en az ise 32 kişi ile Artvin Naime Ismail Yılmaz Huzurevidir (Şekil, 2).

Şekil 2. Çalışma kapsamında ele alınan huzurevlerinin toplam ve mevcut kapasiteleri.

Kurum yerleşkelerinin konumları incelendiğinde ise; Ordu, Trabzon, Giresun illerindeki Huzurevleri kentsel alanlarda, Rize ve Artvin illerindekiler Merkez İlçe dışındaki ilçelerde ve kırsal kesimde bulunmaktadır. Kentsel alanda bulunan huzurevi sakinleri kentsel mekanlara daha kolay erişebilmektedir. Şehir merkezine ulaşım tüm huzurevlerinden servisler ile sağlanmakta, Trabzon ve Ordu'daki huzurevlerinde toplu taşıma araçları vasıtasıyla da sağlanmaktadır.

Komşuluk gruplarına bakıldığında kurum yerleşkelerinin konumları itibari ile Artvin Murgul ve Naime-İsmail Yılmaz Huzurevleri ile Rize Fındıklı Huzurevleri'nin ilçe ve kent merkezlerinden ayrılmış bölgelerde konumlandıkları belirlenmiştir. Trabzon, Ordu ve Giresun Huzurevleri ise komşuluk grubu açısından konut grupları ve kentsel diğer işlev alanları ile bir arada konumlanmıştır. Trabzon Çamlık Huzurevi ve Ordu Ahmet Cemal Maden Huzurevleri çocuk yuvası, yetiştirme yurdu ve diğer sosyal hizmet birimleri ile bir arada bulunmaktadır (Tablo 10).

Tablo 10. Huzurevlerinin komşuluk grubunda bulunan işlevler.

Komşuluk grubu	Huzurevlerinin kodları						
	1	2	3	4	5	6	7
Cami	-	-	-	*	-	*	*
Konut grubu	*	*	*	*	*	*	*
ASPK' ya bağlı birimler	-	-	-	*	-	-	*
Kamu kurum ve kuruluşu	-	-	-	*	-	-	*
Sağlık kuruluşu	-	*	-	-	-	-	*
Alışveriş-yeme-içme alanı	-	-	-	*	-	-	*
Eğitim kurumu	-	-	*	-	-	-	*
Açık yeşil alan	*	*	*	*	*	*	-
Mera	*	*	-	-	-	-	-
Mezarlık	-	-	-	*	-	*	-
Idari binalar	*	*	-	*	-	-	*
Turistik tesis	*	-	-	-	-	-	-
Otel	*	-	-	-	-	-	-
Plaj, deniz	-	-	-	*	-	-	-
Dere	-	-	-	-	*	-	-
Tarım arazisi	-	*	*	-	*	*	-
İnşaat sahası	-	*	-	-	-	-	-

Huzurevlerinin sirkülasyon elemanları incelendiğinde; araştırmaya dahil edilen tüm huzurevlerinde yol ve rampa bulunduğu ancak, gezinti yolu ve merdivenin hepsinde bulunmadığı tespit edilmiştir. Tablo 11'de görüldüğü üzere Naime İsmail Yavuz ve Murgul Huzurevlerinin bahçelerinde gezinti yolu bulunmadığı tespit edilmiştir. Merdiven ise sadece Naime İsmail Yavuz Huzurevinde yoktur, diğer 6 huzurevi bahçesinde farklı şekillerde merdiven vardır.

Tablo 11. Huzurevi bahçelerindeki sirkülasyon elemanları

Sirkülasyon elemanı	Huzurevlerinin kodları						
	1	2	3	4	5	6	7
Yol	*	*	*	*	*	*	*
Gezinti yolu	-	-	*	*	*	*	*
Merdiven	-	*	*	*	*	*	*
Rampa	*	*	*	*	*	*	*

Açık ve yeşil alan türlerinden hangilerinin hangi huzurevlerinde bulunup bulunmadığına Tablo 12’de yer verilmiştir. Yedi huzurevinin hepsinde bulunan açık ve yeşil alanlar; otoparklar, yumuşak zeminli açık alanlar, sert zeminli açık alanlar ve oturma alanlarıdır. İç avlu, yalnızca sokak tipi yerleşim alanına sahip olduğu için Naime Ismail Yavuz Huzurevi bahçesinde vardır şeklinde değerlendirme yapılmıştır. Ancak tam anlamıyla bir iç avlu özelliğinde değildir. Diğer huzurevlerinde ise bulunmamaktadır. Arka bahçe Naime Ismail Yavuz ve Murgul Huzurevleri hariç diğerlerinde bulunmamaktadır. Ancak her birindeki arka bahçeler tasarlanmış değildir. Daha çok boş bırakılmış alanlardır. Yürüyüş ve gezinti yolları sirkülasyon elemanı da olduğu için diğer başlık altında değerlendirilmiştir. Dinlenme alanı olarak nitelendirilebilecek açık ve yeşil alanlar; Ordu, Rize ve Trabzon’daki Huzurevlerinde vardır. Bahçede özellikle tasarlanmış bir yeme-içme alanı sadece Ahmet Cemal Mağden Huzurevinde mevcuttur. Bu alan bir barbekü alanı şeklindedir. Çocuk oyun alanı ise, Ahmet Cemal Mağden Huzurevi bahçesinde vardır. Hiç bir huzurevi bahçesinde toplu ve sosyal etkinlikler için tasarlanmış toplantı alanı yoktur. Spor alanı da sadece Ahmet Cemal Mağden Huzurevi bahçesinde vardır. Açık yüzme havuzu Trabzon Köşk Huzurevi bahçesinde bulunurken, diğerlerinde bulunmamaktadır. Veranda ve seyir alanları ise, Giresun, Ordu, Rize ve Trabzon Köşk Huzurevlerinde mevcuttur. Hayvan barınağı Rize ve Köşk Huzurevlerinin bahçelerinde bulunmamaktadır. Bitki ekip dikmek için alan, Naime Ismail Yavuz Huzurevi bahçesinde mevcuttur, diğer huzurevlerinin hiçbirinde bulunmamaktadır.

Tablo 12. Huzurevi bahçelerindeki açık ve yeşil alanlar

Bahçedeki mekânlar	Huzurevlerinin kodları						
	1	2	3	4	5	6	7
Giriş ve güvenlik ünitesi	*	*	-	*	*	*	*
Otopark	*	*	*	*	*	*	*
Yeşil alan	*	*	*	*	*	*	*
Sert zemin	*	*	*	*	*	*	*
İç avlu	*	-	-	-	-	-	-
Arka bahçe	-	-	*	*	*	*	*
Yürüyüş alanları/gezinti yolu	-	-	*	*	*	*	*
Dinlenme alanları	-	-	-	*	*	*	*
Yeme- içme alanı	-	-	-	*	-	-	-
Barbekü alanı	-	-	-	*	-	-	-
Çocuk oyun alanı	-	-	-	*	-	-	-
Toplantı alanları	-	-	-	-	-	-	-
Oturma alanı	*	*	*	*	*	*	*
Spor alanı	-	-	-	*	-	-	-
Yüzme havuzu	-	-	-	-	-	-	*
Veranda/teras/seyir alanı	-	-	*	*	*	-	*
Hayvan barınağı	-	-	-	-	*	-	*
Bitki yetiştirme alanı/sera	*	-	-	-	-	-	-
Açık alan	-	-	-	-	-	-	-

Huzurevi bahçelerinde bulunan donatı ve yapısal peyzaj elemanları Kamerya, zemin kaplamaları, aydınlatma elemanları, duvar elemanları, bank ve çöp kovaları tüm huzurevi bahçelerinde bulunduğu tespit edilmiştir (Tablo13).

Tablo 13. Huzurevi bahçelerindeki donatı ve yapısal peyzaj elemanları

Donatı ve Yapısal peyzaj elemanları	Huzurevlerinin kodları						
	1	2	3	4	5	6	7
Kameriye	*	*	*	*	*	*	*
Bank	*	*	*	*	*	*	*
Oturma grubu	*	*	*	*	*	-	*
Sert zeminler	*	*	*	*	*	*	*
Aydınlatma	*	*	*	*	*	*	*
Duvar	*	*	*	*	*	*	*
Çöp kutusu	*	*	*	*	*	*	*
Yaya giriş kapısı	*	*	-	*	*	*	*
Araç giriş kapısı	*	*	-	*	*	*	*
Güvenlik birimi	*	*	-	*	*	*	*
Plastik obje	-	-	-	*	-	*	*
Yönlendirme/bilgilendirme panosu	-	-	-	-	-	-	-

Araştırmaya dahil edilen tüm huzurevi bahçelerinde yapılan yerinde tespit çalışmalarında saptanan bitki taksonları bunların hangi huzurevlerinde bulunduğu Tablo 14’ de sunulmuştur. Tabloya göre 54 farklı cins ve 79 tür ve bu türlerin bazılarında ait alttürler tespit edilmiştir. En az bitki Murgul ve Naime İsmail Yavuz Huzurevlerinin bahçelerinde tespit edilmiştir. En çok bitki türü ve sayısı ise Ahmet Cemal Mağden Huzurevi bahçesinde tespit edilmiştir.

Tablo 14. Huzurevi bahçelerinde saptanan bitki taksonları

Bitki taksonları	Huzurevlerinin kodları						
	1	2	3	4	5	6	7
<i>Abies nordmanniana</i> Lk.	-	-	-	*	*	-	-
<i>Acer platanoides</i> L.	-	*	-	-	-	-	-
<i>Acer negundo</i> L. ‘Flamingo’	-	-	-	*	-	-	-
<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	-	-	*	*	-	-	-
<i>Agave americana</i> L.	-	-	-	*	-	-	-
<i>Araucaria heterophylla</i>	-	-	-	-	-	-	*
<i>Betula pendula</i> Roth.	-	-	-	*	-	-	-
<i>Betula litwinowii</i>	-	*	-	-	-	-	-
<i>Buxus sempervirens</i> L. ‘Rotundifolia’	-	-	-	-	-	*	-
<i>Campsis radicans</i> L.	-	-	-	*	-	-	-
<i>Catalpa bignonioides</i> Walt.	-	-	-	*	-	-	-
<i>Cedrus deodora</i> L.	-	-	-	-	-	*	-
<i>Cedrus libani</i> A. Rich.	-	-	*	*	-	*	-
<i>Cercis siliquastrum</i> L.	-	-	-	*	-	-	*
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> ‘Elwoodi’	-	-	-	*	-	-	-
<i>Chamaecyparis psifera</i>	-	-	-	*	-	-	-
<i>Citrus limon</i> L.	-	-	*	*	-	*	*

Tablo 14. Huzurevi bahçelerinde saptanan bitki taksonları (devamı)

Bitki taksonları	Huzurevlerinin kodları						
	1	2	3	4	5	6	7
<i>Citrus nobilis</i> L.	-	-	-	*	-	*	*
<i>Citrus sinensis</i> L.	-	-	*	*	-	*	*
<i>Cotoneaster franchetti</i>	-	-	-	-	-	*	-
<i>Cotoneaster horizontalis</i>	-	-	-	-	-	*	-
<i>Cotoneaster frigida</i> 'Cornubia'	-	-	-	*	-	-	-
<i>Corylus avellana</i> L.	-	-	*	-	-	*	-
<i>Cryptomeria japonica</i> D. Don.	-	-	-	-	-	*	-
<i>Cryptomeria japonica</i> D. Don. 'Elegans'	-	-	-	*	-	-	-
<i>Cupressus arizonica</i>	-	-	-	*	-	-	-
<i>Cupressus sempervirens</i> L. var. 'Pyramidalis'	-	-	-	*	-	-	-
<i>Cupressus macrocarpa</i> 'Goldcrest'	-	-	-	-	-	-	*
<i>Cydonia</i> L.	-	-	-	*	-	-	-
<i>Eriobotrya japonica</i> L.	-	-	-	*	-	*	-
<i>Euonymus fortunei</i> 'Sunspot' Turcz.	-	-	-	-	-	*	-
<i>Euonymus japonica variegata</i>	-	-	-	*	-	-	-
<i>Euonymus japonica</i> 'Aureus'	-	-	-	*	-	-	-
<i>Ficus carica</i> L.	-	-	-	*	-	*	-
<i>Hedera helix</i> L.	-	-	-	-	-	*	*
<i>Hibiscus syriacus</i> L.	-	-	-	-	*	-	-
<i>Hydrangea microphylla</i> L.	-	-	-	*	-	*	-
<i>Juglans regia</i> L.	*	-	-	-	-	-	-
<i>Juniperus pfitzeriana</i>	-	*	-	-	-	-	-
<i>Juniperus</i> L.	-	-	*	-	-	-	-
<i>Lauraceracus officinalis</i>	-	-	-	*	-	*	-
<i>Laurus nobilis</i> L.	-	-	-	-	-	-	*
<i>Lonicera caprifolium</i> L.	-	-	-	-	-	*	-
<i>Lonicera hamamelis</i>	-	-	*	-	-	-	-
<i>Liquidamber stracifolia</i> L.	-	-	-	*	*	-	-
<i>Malus</i> L.	-	-	-	*	-	-	-
<i>Magnolia grandiflora</i> L.	-	-	-	*	*	-	-
<i>Magnolia soulangeana</i>	-	-	-	-	-	*	-
<i>Morus alba</i> L.	-	-	-	-	-	*	-
<i>Nerium oleander</i> L.	-	-	*	*	-	*	-
<i>Picea abies</i> L.	-	-	-	-	*	-	-
<i>Picea pungens</i> 'Glauca'	-	*	*	*	-	-	*
<i>Picea pungens</i>	-	*	-	-	-	-	*
<i>Picea orientalis</i>	-	-	*	*	*	*	*
<i>Pinus pinea</i> L.	-	-	-	-	-	*	*
<i>Pinus pinaster</i> Ait.	-	-	-	-	-	*	*
<i>Pinus sp.</i>	*	*	-	-	-	-	-
<i>Pittosporum tobira</i>	-	-	-	*	-	-	-
<i>Platanus orientalis</i> L.	-	-	-	*	-	-	-
<i>Platyclusus orientalis</i> L.	-	-	-	*	*	*	-
<i>Pyracantha coccinea</i>	-	-	-	-	-	*	-
<i>Pyracantha lalendeii</i>	-	-	-	-	-	*	-

Tablo 14. Huzurevi bahçelerinde saptanan bitki taksonları (devamı)

Bitki taksonları	Huzurevlerinin kodları						
	1	2	3	4	5	6	7
<i>Pyrus L.</i>	-	-	-	*	-	-	-
<i>Prunus sp.</i>	-	-	-	*	-	-	-
<i>Prunus ceracifera</i> 'Atropurpurea' Rehd.	-	*	*	*	-	-	-
<i>Rhododendron azelea</i>	-	-	-	-	*	-	-
<i>Rosa subsp.</i>	-	-	*	*	*	*	*
<i>Robinia pseudoacacia</i> 'Umbraculifera'	-	*	-	-	-	-	-
<i>Sequoia sempervirens</i> D. Don.	-	-	-	-	-	*	-
<i>Spirea bumalda</i>	-	-	-	*	-	-	-
<i>Spiraea x vanhouttei</i>	-	-	-	-	-	*	-
<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.	-	-	*	*	*	-	-
<i>Thujo occidentalis</i> L.	-	*	-	-	*	-	-
<i>Thujo occidentalis</i> 'Smarragd'	-	-	-	-	-	-	*
<i>Trachycarpus fortuneii</i>	-	-	-	*	-	*	*
<i>Vitis vinifera</i> L.	-	-	-	*	-	*	*
<i>Wisteria sinensis</i>	-	-	-	*	-	-	-
<i>Washingtonia robusta</i>	-	-	-	-	-	*	*
<i>Yucca filamentosa</i> L.	-	-	-	*	-	-	-

3.3. Aşama 2'ye İlişkin Bulgular

Anketlere katılan kişilerin demografik bilgilerini belirlemek amacıyla sorulan anket sorusunun verileri ise Tablo 15'deki gibidir.

Tablo 15. Her bir huzureviden ankete katılan yaşlıların demografik bilgileri

Demografik özellikler	Huzurevlerinin kodları							
	1	2	3	4	5	6	7	
Toplam kişi	7 kişi	8 kişi	15 kişi	35 Kişi	12 kişi	12 kişi	41 kişi	
Kalış süresi	1 yıl	3kişi	5 kişi	7 kişi	16 Kişi	2 Kişi	2 kişi	12 kişi
	2 yıl	4kişi	3 kişi	8 kişi	11 Kişi	4 Kişi	3 kişi	23 kişi
	2 yıl üzeri	-	-	-	8 Kişi	6 Kişi	7 kişi	6 kişi
Kalış şekli	Ücretli	2 kişi	3 kişi	2 kişi	7 Kişi	4 Kişi	5 kişi	15 kişi
	Ücretsiz	5 kişi	5 kişi	13 kişi	28 Kişi	8 Kişi	7 kişi	26 kişi
Ekonomik durumu	Maaşı var	2 kişi	5 kişi	2 kişi	7 Kişi	4Kişi	5 kişi	15 kişi
	Maaşı yok	5 kişi	3 kişi	13 kişi	28 Kişi	8 Kişi	7 kişi	26 kişi
Sağlık durumu	Özel bakım	-	-	-	-	-	-	-
	Sağlıklı	7 kişi	8 kişi	15 kişi	35 Kişi	12 Kişi	12 kişi	41 kişi
Medeni durum	Evli	1 kişi	1 kişi	2 kişi	5 Kişi	3 Kişi	2 kişi	5 kişi
	Bekar	6 kişi	7 kişi	13 kişi	30 Kişi	9 Kişi	10 kişi	36 kişi
Eğitim durumu	Okur-yazar d.	2 kişi	-	3 kişi	5 Kişi	2 Kişi	2 kişi	4 kişi
	Okur-yazar	1 kişi	1 kişi	9 kişi	7 Kişi	7 Kişi	3 kişi	13 kişi
	İlkokul	2 kişi	2 kişi	1 kişi	15 Kişi	1 Kişi	4 kişi	11 kişi
	Lise	2 kişi	3 kişi	-	5 Kişi	1 Kişi	3 kişi	10 kişi
	Önlisans	-	1 kişi	-	1 Kişi	-	-	1 kişi
	Lisans	-	1 kişi	2 kişi	2 Kişi	1 Kişi	-	2 kişi
Cinsiyet	Bayan	2 kişi	2 kişi	3 kişi	5 Kişi	2 kişi	1 kişi	4 kişi
	Bay	5 kişi	6 kişi	12 kişi	30 Kişi	10 kişi	11 kişi	37 kişi

Tablo 15. Her bir huzurevinden ankete katılan yaşlıların demografik bilgileri (devamı)

Demografik özellikler	Huzurevlerinin kodları							
	1	2	3	4	5	6	7	
Ankara	-	-	-	-	-	-	2 kişi	
Artvin	6 kişi	8 kişi	-	-	-	-	-	
Antalya	-	-	-	-	-	-	1kişi	
Ardahan	1kişi	-	-	-	-	-	-	
İstanbul	-	-	-	-	-	-	2 kişi	
Balıkesir	-	-	-	-	-	-	1 kişi	
Sivas	-	-	-	-	-	-	1 kişi	
Memleket	Erzurum	-	-	-	-	-	1 kişi	
Rize	-	-	-	-	12Kişi	-	2 kişi	
Trabzon	-	-	-	-	-	12 kişi	25 kişi	
Ordu	-	-	-	35 Kişi	-	-	-	
Giresun	-	-	15 kişi	-	-	-	2 kişi	
Çorum	-	-	-	-	-	-	2 kişi	
Bursa	-	-	-	-	-	-	1 kişi	
Aydın	-	-	-	-	-	-	1 kişi	
Yaş	60-64	2 kişi	3 kişi	3 kişi	7 Kişi	2 kişi	1 kişi	6 kişi
65-69	3 kişi	1 kişi	6 kişi	14 Kişi	5 kişi	4 kişi	4 kişi	14 kişi
70-74	-	2 kişi	3 kişi	5 Kişi	3 kişi	5 kişi	5 kişi	12 kişi
75-79	1 kişi	1 kişi	1 kişi	7Kişi	1 kişi	1 kişi	1 kişi	5 kişi
80 ve üstü	1 kişi	1 kişi	1 kişi	2 Kişi	1 kişi	1 kişi	1 kişi	4kişi

3.4. Aşama 3'e İlişkin Bulgular

Huzurevine şehirden erişim, kurum içindeki erişim, kurum bahçesi ve konumu, huzurevinin yakın çevresindeki diğer işlev alanları, şehir merkezine olan uzaklığından, bahçenin tasarımından, içerdiği mekanlardan, bahçedeki yapısal peyzaj elemanlarından, bitkisel peyzaj elemanlarından, bahçe içindeki sirkülasyon elemanlarından, bahçenin koşullarından, diğer huzurevi sakinleri ile birlikte bahçeyi kullanmaktan, ortak mekanları kadın erkek bir arada kullanmaktan duydukları memnuniyeti ölçmek için 14 ifade likert tipi ölçek hazırlanan anket aracılığıyla katılımcılara uygulanmıştır. Huzurevi bahçelerindeki fiziksel koşulların kullanıcılar tarafından değerlendirilmesi ve kullanıcının bu konudaki memnuniyet düzeyi belirlenmeye çalışılırken düzey belirleyen değerlerden 1-2 değerleri olumlu, 3 değeri konu ile ilgili görüşü olmayan, fikir beyan etmek istemeyen ve 4-5 değerleri olumsuz değerlerdir. Yani ankette huzurevi bahçelerinin fiziksel koşullarından memnuniyet duyduğu sonucu 1 ve 2 değerleri, 4 ve 5 değerleri memnuniyetsizlik duyduğu sonucunu 3 değeri ise konu ile ilgili fikir beyan etmek istemediği sonucunu çıkarmaktadır.

İlk olarak bahçelerin fiziksel koşullarına ilişkin sorulara ait değerlendirmeler yapılmadan önce, ölçeğe faktör analizi yapılmış ve birbirleriyle ilişkili değişkenler bir araya getirilerek kavramsal olarak alt faktörler belirlenmiştir.

Analizde varimax rotasyonlu temel bileşenler analizi uygulanmış, sonucu 0,40 dan düşük faktör yükleri gizlenmiştir. Böylece 14 ifadeden faktör yükü 0,40 altında olan 4 ifade ölçekten atılmış, ölçek 10 ifadeye düşmüştür (Tablo, 16). 10 ifade 3 faktör grubu altında toplanmış, bu faktörlerin toplam varyansı %58,873 çıkmıştır. Bu değer istenen %50 seviyesinin üzerindedir. Bu ölçeğin faktör analizine uygunluğunun tespiti için Kraiser Meyer Olkin (KMO) değeri ,700 ve Barlett küresellik testi χ^2 : 1,577, df:91, p <000 olarak tespit edilmiştir. Ayrıca elde edilen faktör gruplarının güvenilirliğini ortaya koymak için Cronbach 'ın Alpha analizi yapılmıştır. Ölçeğin güvenilirliğine yönelik tamamının Cronbach Alpha değeri ,762 bulunmuştur. Bu değerde istenen % 70 seviyesinin üzerindedir. Ayrıca kullanıcıların değerlendirmeleri öncelikli olarak çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) değerleri verilerinin normal dağılım gösterip göstermediğine göre incelenmiştir. Bu değerlerin +1,5, -1,5, değerleri arasında dağılım gösterdiği tespit edilmiştir.

Tablo 16. Huzurevlerinin mevcut fiziksel özelliklerine ilişkin faktör grupları ve analizleri

Faktör Grupları	Ifadeler	Faktör Yükü	Varyans	Özdeğeri	Güvenirlilik (α)
1. Faktör	Huzurevi bahçesinden memnuniyet	,983	%28,068	3,930	,990
	Huzurevi ve bahçesinin konumundan memnuniyet	,984			
	Huzurevinin yakın çevresindeki işlev alanlarından memnuniyet	,966			
2. Faktör	Şehir merkezine uzaklık	,960	%16,277	2,279	,972
	Şehirden kuruma erişilebilirlik	,967			
	Kurum bahçesindeki erişilebilirlik	,945			
3. Faktör	Bahçedeki yapısal peyzaj elemanlarından memnuniyet	,850	%14,528	2,034	,673
	Bahçedeki bitkisel peyzaj elemanlarından memnuniyet	,426			
	Bahçedeki sirkülasyon elemanlarından memnuniyet	,816			
	Bahçenin içerdiği mekanlardan memnuniyet	,577			

1. Faktör grubu altında yüklenen ifadelerle bakıldığında, literatürde konumsal özelliklerle örtüşme sağladığından 'konumsal özellikler' olarak isimlendirilmiştir. Bu faktör tek başına toplam varyansın % 28,068'ini oluşturmaktadır ve üç ifadeden oluşmaktadır. En yüksek güvenirlilik düzeyine sahiptir ($\alpha=0,990$).
2. Faktör grubu altında yüklenen ifadelerle bakıldığında, literatürde erişilebilirlik özellikleri ile örtüşme sağladığından 'erişilebilirlik' özellikleri olarak isimlendirilmiştir. Bu faktör grubu üç ifadeden oluşmaktadır. Toplam varyansın %16,277'sini oluşturmaktadır. Güvenirlilik düzeyi 0,972 dir.
3. Faktör grubuna bakıldığında daha çok bahçenin 'peyzaj tasarımı' ile ilgili ifadeler yüklenmiştir. Toplam dört ifadeden oluşmaktadır. Bu sebeple 'tasarım özellikleri' olarak isimlendirilmiştir. Toplam varyansın %14,528'ini oluşturmaktadır. En düşük güvenirlilik düzeyine sahip faktör grubudur.

Araştırmanın bu bölümünde, elde edilen faktörlerle gerçekleştirilen analizler yer almaktadır. Her bir huzurevi için, kullanıcılar tarafından yapılan değerlendirme sonucunda faktörlerin aldıkları ortalama değerler hesaplanmış ve bu ortalamaların huzurevlerine göre farklılaşp farklılaşmadığı ANOVA testi ile hesaplanmıştır (Tablo 17).

4. Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, huzurevi bahçelerindeki çevresel memnuniyet düzeylerinin belirlenmesi üzerine bir araştırma gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın en önemli yönlerinden biri, farklı disiplinlerin lisansüstü ve akademik çalışmalarda sıklıkla ele aldığı yaşlı, huzurevi, memnuniyet konularını, fiziksel özellikler bağlamında ele alması ve peyzaj mimarlığı açısından ilişkilendirmesi ve huzurevi bahçeleri için çevresel memnuniyet düzeyinin artması için sahip olması gereken özellikleri ortaya koymasındır. 21. 02.2001'de 24325 sayılı resmi gazetede yayınlanan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün, Huzurevleri ile huzurevi yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezleri yönetmeliğinde (Huzurevleri İle Huzurevi Yaşlı Bakım Ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği 828 Sayılı Sosyal Hizmetler Ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu'nun 15. Maddesi) bahçelerde olması gereken mekanlar ve mekansal özelliklerle ilgili herhangi bir kriter bulunmamaktadır. Bu konudaki eksiklikleri ortaya koyarak çözüm getirmeyi amaçlaması bu çalışmanın özgün yanıdır.

Çevresel memnuniyeti etkileyen fiziksel özellikler katılımcılar tarafından değerlendirilmiş ve çevresel memnuniyet düzeyine en çok etki eden özellikler tespit edilmiştir. Buna göre, huzurevi sakinlerinin değerlendirmeleri sonucunda çevresel memnuniyet düzeyini etkileyen fiziksel özelliklerin; konumsal özellikler, erişilebilirlik özellikleri ve tasarım özellikleri olduğu belirlenmiştir. Bunların içerisinde çevresel memnuniyet düzeyine en çok etki eden fiziksel özellik ise erişilebilirlik özelliği olmuştur. Ayrıca her bir huzurevinin erişilebilirlik özellikleri farklılık gösterdiğinden buna bağlı olarak kurumlarının erişilebilirlik özelliğinden duydukları memnuniyet düzeylerinin de farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bunun dışında diğer iki fiziksel özellik bakımından ise;

memnuniyet düzeyini en çok etkileyen ikinci özellik kurum bahçelerinin tasarım özellikleridir. Bahçelerdeki mekânların tasarımlarının gerek araştırmacı incelemesinde, gerekse katılımcıların değerlendirmeleri sonucunda farklılık gösterdiği ve yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Konumsal özelliklere bakıldığında ise, araştırmacı tespitlerinde de benzer konumlarda yerleşmiş oldukları görülmüştür. Dolayısıyla konumsal özelliklerin çevresel memnuniyet düzeyini diğer iki özelliğe göre daha az etkilediği ve farklı huzurevlerine göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Bu sonuçlar doğrultusunda, huzurevleri bahçeleri tasarlanırken şu kriterlerin göz önünde bulundurulmasıyla, yaşlıların kurum bahçelerinden duydukları çevresel memnuniyet düzeyleri ve tercihleri artacaktır;

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğünün, Huzurevleri ile huzurevi yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezleri yönetmeliğinde bahçelerle ilgili bir madde eklenmesi, bu maddede akademik çalışmalarla elde edilen sonuçlara göre bahçe tasarımı, mekanlar ve mekansal özellikler açısından kriterlerin olması gereklidir.
- Bu çalışma kapsamında araştırmaya dahil edilen huzurevlerinde halihazırda peyzaj projelerinin olmadığı tespit edilmiştir. Ancak hemen hepsinde yapıya ait mimari proje vardır. Her birinin yapısal mimari projelerinin yanında yapısal ve bitkisel peyzaj projelerinin olması ve uygulanmış olması gerekmektedir. Çünkü yaşlılar kurum binasında geçirdikleri vakit kadar bina dışında da vakit geçirmektedirler.
- Kurumların bina ve bahçeleri, ölçüleri açısından incelendiğinde; bir oranın söz konusu olmadığı tespit edilmiştir. Oysa kapalı birimlerin toplam alanı göz önüne alınarak açık mekânların ne kadar büyüklükte olması gerektiği tespit edilmeli ve yönetmelikte ilgili maddede bu konuda yapılacak farklı bilimsel çalışmalarla da; bu görüşün desteklenmesi beklenmektedir.
- Kurum bahçelerinin fiziksel özellikleri, konumsal, erişilebilirlik ve tasarım özellikleridir. Konumsal özellikler açısından memnuniyete bakıldığında kırsal ya da kentsel ya da diğer alt faktörleri açısından yaşlılar görüşlerini belirtmek istememiştir. Sonuçların 3 ve 3'e yakın değerler alması bu şekilde yorumlanabilir. Kentsel bölgede konumlanan Trabzon Köşk Huzurevi ve Ordu Ahmet Cemal Mağden Huzurevlerinde kısmen de olsa konumsal özelliklerinden memnuniyet duyulduğu tespit edilmiştir. O halde bu sonuçlara göre, huzurevlerinin kentsel bölgelerde konumlandırılması ve çevrelerindeki işlev alanlarının çok çeşitli olması yaşlıların çevresel memnuniyet düzeyini artıracaktır.
- Diğer bir fiziksel özellik olan erişilebilirlik özelliği şehir merkezine uzaklık, şehirden kuruma erişim ve kurum bahçesi içindeki erişim şeklinde değerlendirilmiştir. Kent merkezine en yakın ve kuruma ulaşan bir dolmuş hattı olan huzurevleri erişilebilirlik açısından diğerlerine göre yüksek değerler almıştır. Dolayısıyla huzurevlerinde kalan yaşlıların kurumun erişilebilirlik özelliklerinden memnuniyet duyması için kurumun kent merkezine yakın ve bir toplu taşıma hattına yakın olması önerilmektedir.
- Kurum bahçelerinin peyzaj tasarım özelliklerinin yaşlılar tarafından değerlendirilmesi sonucunda çok düşük düzeylerde memnuniyet ve görüş bildirmek istemeyenler olmuştur. Tasarım özelliklerinin alt faktörleri, bahçelerdeki yapısal, bitkisel peyzaj elemanları, sirkülasyon elemanları ve içerdiği mekanlardır. Bu bakımdan yapısal ve bitkisel elemanlar ve içerdiği mekânlar açısından en zengin olan huzurevleri Ordu Ahmet Cemal Mağden ve Trabzon Köşk Huzurevlerinde memnuniyet düzeyi daha yüksekken sadece iki bitki türü ve toprak zemine sahip Murgul Huzurevinde en düşük çıkmıştır. Huzurevi bahçelerinde yaşlılar için etkinlikler içeren mekanlar ve bu mekanlarda uygun donatılar ve bitkiler olmalı aynı zamanda bu etkinlik alanlarına ve donatılara ulaşan uygun zeminli ve eğimli sirkülasyon elemanları olmalıdır. Farklı türde bitkilere yer vermenin yanında bu bitkilerin arasında yürüyebilecekleri gezinti yolları, gölgelerinde oturabilecekleri oturma birimleri olmalıdır.

Bu çalışmada Türkiye'de huzurevleri ile ilgili yapılan lisansüstü tezler, YÖK tez arama veritabanı kullanılarak araştırılmıştır. Huzurevleri ile ilgili çalışmalar yapan ilgili başlıca bilim dalları; tıp, sosyoloji, geriatri, hemşirelik, psikoloji, fizyoterapi, eczacılık, halk sağlığı, turizm, spor, antropoloji, din, ev ekonomisi ve mimarlıktır. Tüm bu bilim dallarında yapılan "huzurevleri" konulu lisansüstü tez çalışmaları arasında peyzaj mimarlığı meslek disiplinince yapılan çalışmaların oranı %1,12'dir. Yaşlılık gibi huzurevleri konusu da peyzaj mimarlığı alanında daha fazla çalışılması gereken konulardan biridir. Bu bağlamda; yaşlılar ve huzurevlerini peyzaj mimarlığı alanında birlikte ele alarak araştırmanın, oldukça önemli olduğu düşüncesiyle yapılan bu çalışmanın benzer alanlarda yapılacak çalışmalara örnek oluşturması beklenmektedir.

Not

Bu çalışma, ilk yazar tarafından KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Programı'nda tamamlanmış olan "Huzurevi Bahçelerindeki Çevresel Memnuniyet Düzeylerinin Ve Çevresel Tercihlerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma" isimli tezden üretilerek hazırlanmıştır.

References

1. **Alshuwaikhat HM, Abubakar I. (2008).** An integrated approach to achieving campus sustainability: Assessment of the current campus environmental management practices. *Journal of Cleaner Production*, 16, 1777- 1785.
2. **Altay V (2012).** Mustafa Kemal Üniversitesi Tayfur Ata Sökmen Kampüsü (Hatay)'nün süs bitkileri. *Karadeniz Fen Bilimleri Dergisi Cilt: 2, Sayı: 6.*
3. **Anonymous (2017).** N. K. Ü. Construction and Technical Department, Oral interview.
4. **Anşin R, Terzioğlu S (1998).** Exotic Tree and Shrubs of The Eastern Black Sea Region. Karadeniz Technical University Press No: 192, Trabzon, 132 pp.
5. **Bernatzky A (1983).** The Effect of Trees on The Urban Climate, Trees in the 21 st Century. Oxford.
6. **Bolund P, Hunhammar S (1999).** Ecosystem services in urban areas. *Ecological Economics*, 29, 293-301.
7. **Breuste J.H. (2004).** Decision making, planning and design for the conservation of indigenous vegetation within urban development. *Landscape and Urban Planning*, No: 68.
8. **Brickell C (1996).** A- Z Encyclopedia of Garden Plants. The Royal Horticultural Society, Dorling Kindersley Limited, London, 1080 pp.
9. **Çelem H, Şahin Ş, Güneş G (1997).** Road Forestation in Cities, ISBN: 975 94556 0 9, Ankara.
10. **Deveci M, Özbucak TB, Demirkol G (2012).** Ordu Üniversitesi kampüs alanı florasının tespiti. *Akademik Ziraat Dergisi Cilt: 1, Sayı: 2.*
11. **Düzenli T., Mumcu S., Işık Ö. B. (2016).** Design of campus open space depending on the needs of the young people. *İnönü University Journal of Art and Design*, 6 (13), 121- 130.
12. **Ertekin M, Çorbacı ÖL (2010).** Landscape design in university (Karabük University Landscape Project Example). *Journal of Kastamonu University Forestry Faculty*, 1, 55- 67.
13. **Fakir H, Babalık AA, Karatepe Y (2009).** Süleyman Demirel Üniversitesi Kampüsü'nün doğal bitki türleri (Isparta-Türkiye). *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, Cilt: 13, Sayı: 1.
14. **Gumprecht B (2007).** The campus as a public space in the American college town. *Journal of Historical Geography*, 33, 72- 103.
15. **Kahraman A, Onder M, Ceyhan E (2012).** The importance of bioconservation and biodiversity in Turkey, *International Journal of Bioscience, Biochemistry and Bioinformatics*, Vol. 2, No. 2.
16. **Karakaş B (1999).** Physical Development Plan Preparation Process of university campuses and investigation of Bartın Forestry Faculty, Zonguldak Karaelmas University Institute of Natural and Applied Sciences, Master's Thesis, Bartın.
17. **Karavaş B, Sarı D, Yaman YK (2016).** Bir yerleşke peyzaj tasarımı: Artvin Çoruh Üniversitesi Şehir Yerleşkesi, Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi Cilt: 32, Sayı: 3.
18. **Korkut AB, Şişman EE, Özyavuz M (2010).** Landscape Architecture, Verda Publishing, ISBN: 97860558838109.
19. **Lau SSY, Yang F (2009).** Introducing healing gardens into a compact university campus: Design natural space to create healthy and sustainable campuses. *Landscape Research*, 34:1, 55- 81.
20. **McFarland AL, Waliczek TM, Zajicek JM (2008).** The relationship between student use of campus green spaces and perceptions of quality of life. *Horticulture Technology*, 18 (2) 232- 238.
21. **Nugay ÖZ, Duran A, Doğan B (2007).** Kırıkkale Üniversitesi kampüs florası. *S.Ü. Fen Ed. Fak. Fen Dergisi Sayı: 30.*
22. **Symonds WD, Chelimsky SV (1958).** The Tree Identification Book. William Morrow and Company, New York, 272 pp.
23. **Symonds WD, Merwin AW (1963).** The Shrub Identification Book. William Morrow and Company, New York, 379 pp.
24. **Ulrich R (1984).** View through a window may influence recovery from surgery. *Science*, 224, 420- 421.

25. **Ünal O, Gökçeoğlu M (2003).** Akdeniz Üniversitesi kampus florası (Antalya-Türkiye). Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, Cilt: 16, Sayı: 2.
26. **Yılmaz H, Irmak MA (2004).** Evaluation of plant material in open green areas of Erzurum city. Journal of Ecology, 13 (52), 9-16.
27. **Yılmaz S (2015).** Landscape design of a campus outdoor space: Süleyman Demirel University. Kastamonu University Journal of Forestry Faculty, 15 (2), 297- 307.
28. **Yücel E (2005).** Trees and Shrubs I. Eskişehir, ISBN 975- 93746- 2- 5, 301.ü, Orman Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı, Bartın, 143s.

